

Cum se stabilește și se calculează timpul de lucru al conducătorului auto

Timpul de lucru al conducătorului auto, atât zilnic, cât și săptămânal, precum și numărul maxim de ore de lucru săptămânale, inclusiv orele suplimentare, sunt reglementate de Legea privind timpul de lucru al conducătorilor auto.

Legea prevede, de asemenea, o definiție a muncii suplimentare a conducătorului auto și a limitei anuale maxime a orelor suplimentare efectuate de conducătorul auto ca urmare a nevoilor specifice ale angajatorului.

Pe de altă parte, recompensarea efectuării de ore suplimentare cu sporuri salariale în cuantum corespunzător sau cu timp liber se realizează în conformitate cu normele generale reglementate de Codul muncii.

Vezi: [Cum se stabilește și se calculează timpul de lucru | Biznes.gov.pl - Site de informare și servicii pentru antreprenori](#)

Având în vedere cele de mai sus, pentru a verifica dacă au fost efectuate ore suplimentare, precum și pentru a verifica corectitudinea calculelor, este necesară cunoașterea următoarelor noțiuni și principii:

Timpul de lucru al conducătorului auto este intervalul de la începutul până la sfârșitul lucrului, care include toate activitățile legate de efectuarea transportului rutier, în special:

- conducerea vehiculului;
- încărcarea și descărcarea, precum și supravegherea încărcării și descărcării;
- supravegherea și asistarea persoanelor care urcă și coboară;
- activități de expediere;
- întreținerea zilnică a vehiculelor și remorcilor;
- alte lucrări efectuate în scopul îndeplinirii unei sarcini oficiale sau pentru a asigura siguranța persoanelor, a vehiculului și a bunurilor;
- formalități administrative esențiale;
- menținerea curățeniei vehiculului.

Timpul de lucru al conducătorului auto include, de asemenea, o pauză de 15 minute, pe care angajatorul este obligat să o introducă dacă timpul de lucru zilnic al conducătorului auto este de cel puțin 6 ore.

În timpul de lucru al conducătorului auto este inclus și timpul din afara programului de lucru stabilit, în care conducătorul auto rămâne la postul său, fiind disponibil pentru lucru, în special în așteptarea încărcării sau descărcării, a cărei durată previzibilă nu este cunoscută de conducătorul auto înainte de plecare sau înainte de începerea unei perioade de lucru.

Timpul de lucru al conducătorului auto nu include:

- timpul de gardă, dacă pe durata acestuia conducătorul auto nu a lucrat;
- opririle nejustificate în timpul conducerii;
- repausul zilnic neîntrerupt;
- întreruperile lucrului care rezultă din utilizarea unui sistem de timp de lucru intermitent.

Ziua de lucru

Pentru calcularea timpului de lucru și stabilirea dreptului la remunerare pentru orele suplimentare lucrate, „zi de lucru” înseamnă 24 de ore consecutive, începând de la ora la care conducătorul auto începe munca conform programului său de lucru. Programul individual de lucru al lucrătorului stabilit de angajator poate prevedea ore diferite de începere și încheiere a lucrului, caz în care reluarea activității de către lucrător în aceeași zi nu constituie ore suplimentare.

Timp de noapte

- a) Timpul de noapte pentru calcularea timpului de lucru al unui conducător auto, în temeiul dispozițiilor Legii privind timpul de lucru al conducătorilor auto - în cazul în care munca este efectuată pe timp de noapte, timpul de lucru al conducătorului auto nu poate depăși 10 ore între două perioade consecutive de repaus zilnic sau între o perioadă de repaus zilnic și una de repaus săptămânal. Timpul de noapte înseamnă o perioadă de patru ore cuprinsă între orele 00:00 și 07:00; definiția timpului de noapte din această dispoziție se aplică numai în scopul stabilirii timpului de lucru.
- b) Pentru stabilirea dreptului la sporul salarial, timpul de noapte – în temeiul dispozițiilor Codului muncii – include 8 ore între orele 21:00 și 7:00. Timpul de noapte este stipulat de angajator în regulamentul de muncă sau în contractul colectiv de muncă, iar în absența obligației de a stabili un regulament de muncă sau în cazul în care nu este încheiat un contract colectiv de muncă, angajatorul este obligat să informeze în scris lucrătorul cu privire la timpul de noapte în vigoare la locul de muncă.

Sporul salarial pentru munca de noapte

Un conducător auto care prestează muncă de noapte are dreptul la un spor la salariu pentru fiecare oră de muncă de noapte egal cu 20 % din tariful orar care rezultă din salariul minim.

Important! În 2023, salariul minim începând cu 1 ianuarie a fost de 3 490 PLN brut și de **3 600 PLN brut** de la 1 iulie.

Sporul salarial pentru munca de noapte se plătește tuturor lucrătorilor care desfășoară muncă de noapte și este independent de alte sporuri, în special de sporul salarial pentru orele suplimentare lucrate în perioada respectivă.

Angajatorul poate prevedea norme de remunerare mai favorabile pentru munca de noapte decât cele prevăzute în Codul muncii.

În cazul lucrătorilor care lucrează permanent pe timp de noapte în afara locului de muncă, sporul salarial pentru munca de noapte poate fi înlocuit cu o sumă forfetară a cărei valoare corespunde duratei preconizate a muncii de noapte.

Suma forfetară trebuie stabilită astfel încât să corespundă duratei preconizate a muncii de noapte. Stabilirea unei sume forfetare la o valoare redusă față de orele efectiv lucrate pe timp de noapte nu îl scutește pe angajator de obligația de a compensa plata pentru munca efectiv prestată pe timp de noapte până la suma prevăzută în Codul muncii.

Timpul de gardă este timpul în care un conducător auto se află în așteptare, în afara orelor normale de lucru, pentru a efectua activitatea rezultată din contractul de muncă la locul de muncă sau în alt loc stabilit de angajator.

Pentru timpul de gardă menționat mai sus, cu excepția timpului de gardă la domiciliu, conducătorul auto are dreptul la timp liber cu o durată corespunzătoare duratei timpului de gardă, iar în cazul în care timpul liber nu poate fi acordat - la o remunerație corespunzătoare încadrării sale personale, determinată prin tariful orar sau lunar sau, dacă o astfel de componentă a remunerației nu a fost specificată la stabilirea condițiilor de remunerare - la 60 % din remunerație.

În cazul în care un vehicul este condus de doi sau mai mulți conducători auto, timpul care nu este alocat condusului este timp de gardă. Pentru acest timp de gardă, conducătorul auto are dreptul la o

remunerație la valoarea stabilită de normele privind remunerarea aplicate de angajatorul respectiv, dar nu mai puțin de jumătate din remunerația stabilită pentru timpul de gardă „normal”, astfel cum este descris în introducere.

„Perioade de disponibilitate” înseamnă perioadele, altele decât pauzele și perioadele de repaus, în care conducătorul auto nu este obligat să rămână la postul său de lucru, dar rămâne pregătit să înceapă sau să continue conducerea unui vehicul sau să efectueze alte activități. Perioadele de disponibilitate includ, în special, perioada în care conducătorul auto însoțește un vehicul transportat cu feribotul sau cu trenul, timpul de așteptare la punctele de trecere a frontierei și din cauza restricțiilor de trafic. Perioadele de disponibilitate în afara programului de lucru sunt considerate timp de gardă. În cazul în care un conducător auto căruia i se aplică timpul de lucru în funcție de sarcini nu a lucrat norma zilnică, perioadele de disponibilitate sunt incluse în norma de 8 ore, iar restul în timpul de gardă.

Norma de lucru.

Timpul de lucru al conducătorului auto nu poate depăși 8 ore pe zi și, în medie, 40 de ore într-o săptămână de lucru medie de cinci zile, într-o perioadă de referință convenită care nu depășește 4 luni. Conducătorilor auto care efectuează transport rutier li se pot aplica programe de lucru în care este permisă o prelungire a normei de lucru până la 12 ore pe zi, în cadrul unui sistem de timp de lucru echivalent. În acest caz, perioada de referință nu poate depăși o lună, iar în cazuri justificate aceasta poate fi prelungită până la maximum 3 luni, respectiv până la maximum 4 luni în cazul în care munca depinde de anotimp sau de condițiile meteorologice.

Timpul de lucru săptămânal al unui conducător auto, inclusiv orele suplimentare, nu poate depăși în medie 48 de ore într-o perioadă de referință convenită de cel mult patru luni. Cu toate acestea, timpul de lucru săptămânal poate fi prelungit până la maximum 60 de ore, cu condiția ca timpul mediu de lucru săptămânal să nu depășească 48 de ore în perioada de referință convenită, care nu poate depăși 4 luni.

De asemenea, regulamentul de mai sus se aplică unui conducător auto angajat la mai mulți angajatori. Prin urmare, norma de lucru medie săptămânală, indiferent de numărul angajatorilor (operatorilor) pentru care lucrează conducătorul auto, nu poate depăși 48 de ore în medie într-o perioadă de referință convenită de cel mult 4 luni. Prin urmare, norma de lucru se referă la conducătorul auto și nu la un anumit angajator.

Reglementarea privind posibilitatea prelungirii timpului de lucru la 60 de ore pe săptămână, respectând regula conform căreia timpul de lucru mediu săptămânal nu poate depăși 48 de ore în perioada de referință convenită și aplicarea acestei reguli conducătorului auto indiferent de numărul de angajatori pentru care lucrează acesta, nu se aplică vehiculelor enumerate la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 561/2006 și la articolul 2 alineatul (2) din Acordul AETR.

Orele suplimentare

Munca efectuată în plus față de timpul de lucru normal al lucrătorului, precum și munca efectuată în plus față de norma de lucru zilnică prelungită, rezultată din sistemul și programul de lucru aplicabile conducătorului auto, reprezintă ore suplimentare.

Orele suplimentare sunt permise în următoarele cazuri:

- situații și evenimente care impun conducătorului auto să ia măsuri pentru a proteja viața sau sănătatea umană și bunurile sau pentru a remedia avarii;
- nevoile specifice ale angajatorului.

În cazul conducătorilor auto, limita anuală a orelor suplimentare rezultate din nevoile speciale ale angajatorului nu poate depăși 260 de ore într-un an calendaristic.

O limită mai mare poate fi stabilită în contractul colectiv de muncă, în regulamentul de muncă sau în contractul de muncă, în cazul în care angajatorul nu este parte la un contract colectiv de muncă sau nu este obligat să stabilească un regulament de muncă.

Limita medie săptămânală a orelor suplimentare

Timpul de lucru săptămânal al unui conducător auto, inclusiv orele suplimentare, nu poate depăși în medie 48 de ore într-o perioadă de referință convenită de cel mult patru luni.

Timpul de lucru săptămânal menționat mai sus poate fi prelungit la 60 de ore în cazul în care timpul mediu de lucru săptămânal nu depășește 48 de ore în perioada de referință convenită, care nu depășește patru luni.

De asemenea, regulamentul de mai sus se aplică unui conducător auto angajat la mai mulți angajatori. Prin urmare, norma de lucru medie săptămânală, indiferent de numărul angajatorilor (operatorilor) pentru care lucrează conducătorul auto, nu poate depăși 48 de ore în medie într-o perioadă de referință convenită de cel mult de 4 luni.

Modul de recompensare a orelor suplimentare efectuate

Codul muncii prevede două moduri de recompensare a orelor suplimentare efectuate:

- plata remunerației cu un spor de 50 % sau 100 % din remunerație;
- acordarea de timp liber.

Pentru efectuarea de ore suplimentare, pe lângă remunerația obișnuită, se va acorda un spor în valoare de:

- 1) 100 % din remunerație –pentru efectuarea de ore suplimentare:
 - pe timp de noapte, în zilele de duminică și sărbători, care, pentru lucrător, nu sunt zile de lucru, în conformitate cu programul său obligatoriu de lucru;
 - într-o zi liberă acordată lucrătorului în schimbul unei zile de duminică sau de sărbătoare, în conformitate cu programul său obligatoriu de lucru;
- 2) 50 % din remunerație - pentru orele suplimentare efectuate în orice altă zi decât cele menționate la punctul 1.

Sporul de 100 % se plătește, de asemenea, pentru fiecare oră de muncă suplimentară pentru depășirea timpului normal mediu săptămânal de lucru în perioada de referință convenită, cu excepția cazului în care depășirea acestui timp normal de lucru s-a produs ca urmare a efectuării orelor suplimentare, pentru care angajatul are dreptul la un spor pentru depășirea timpului normal zilnic de lucru.

Remunerația care constituie baza de calcul a sporului include remunerația lucrătorului care rezultă din încadrarea personală a acestuia, determinat printr-un tarif orar sau lunar ori 60 % din remunerație, dacă nu s-a specificat o astfel de componentă a remunerației la stabilirea condițiilor de remunerare.

Angajatorul poate fi scutit de obligația de plată a sporului pentru ore suplimentare numai în următoarele cazuri:

- dacă înainte de termenul de plată a remunerației, care cade imediat după efectuarea de ore suplimentare prin depășirea timpului normal zilnic de lucru, angajatorul acordă lucrătorului timp liber, la cererea acestuia din urmă. În schimbul orelor suplimentare efectuate, angajatorul, la cererea lucrătorului, îi poate acorda acestuia timp liber echivalent (1:1). Cererea menționată trebuie să fie întocmită în scris. La cererea lucrătorului, timpul liber în schimbul orelor suplimentare efectuate poate fi acordat, de asemenea, în următoarea perioadă de referință;
- în cazul în care angajatorul acordă timp liber în schimbul orelor suplimentare efectuate, fără solicitarea lucrătorului. În acest caz, angajatorul acordă timp liber cel târziu până la sfârșitul perioadei de referință, cu jumătate mai mult decât numărul orelor suplimentare efectuate

(1:1,5), însă acest lucru nu poate duce la reducerea remunerației datorate lucrătorului pentru norma întreagă lunară de lucru.

Plata remunerației și a sporului datorat pentru orele suplimentare efectuate poate fi înlocuită cu plata unei sume forfetare. Introducerea unei sume forfetare în locul plății remunerației și a sporului pentru ore suplimentare este permisă numai pentru lucrătorii care lucrează în mod permanent în afara locului de muncă. Valoarea sumei forfetare trebuie să corespundă duratei anticipate a orelor suplimentare.

Temeiul juridic

- Articolele 20 și 21 din Legea privind timpul de lucru al conducătorilor auto din 16 aprilie 2004;
- Art. 29 § 3, 104¹ § 1 punctul 4, 151¹ § 1 și 4, 151² § 1-3, 151⁵ § 1 și 3, 151⁷ § 1, 151⁸ § 1 și 2, 240 § 1 punctul 1 Legea din 26 iunie 1974 Codul muncii;
- Ordonanța din 13 septembrie 2022 privind valoarea salariului minim și valoarea tarifului orar minim în 2023.